

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

ΕΚΘΕΣΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Πρόταση τροποποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος
«Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014 - 2020»

CCI: 2014CY16M01P001

(v. 10.0)

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

1. Εισαγωγή

Η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης, Υπουργείο Οικονομικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020», το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής, υποβάλλει αίτημα προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τροποποίηση του ΕΠ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 30 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΕΚ) αριθ. 1303/2013, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/2221 στις 23/12/2020.

Η τροποποίηση αποσκοπεί στην αξιοποίηση των πόρων που κατανεμήθηκαν στην Κύπρο από το εργαλείο REACT-EU για το έτος 2022, λαμβάνοντας υπόψη τον σχετικό Κανονισμό (ΕΕ) 2020/2221 για το REACT-EU, σκοπός του οποίου είναι η παροχή βοήθειας για τη στήριξη της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας COVID-19 και για την προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας.

Το 2021 η Κύπρος έλαβε την 1^η δόση από το REACT-EU ύψους €111.426.890, από την οποία ποσό €46.426.890 διατέθηκε στο ΕΤΠΑ REACT-EU και το υπόλοιπο ποσό στο ΕΚΤ REACT-EU. Το 2022 η Κύπρος έλαβε την 2^η δόση από το REACT-EU ύψους €20.889.114, η οποία θα διατεθεί εξ ολοκλήρου στο ΕΤΠΑ REACT-EU για στήριξη των επιχειρήσεων που επηρεάστηκαν από την πανδημία.

Η προτεινόμενη τροποποίηση εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος στις xx/xx/2022.

2. Βασικές Πρόνοιες του Κανονισμού της Ε.Ε. για το REACT-EU

- Το REACT-EU δεν είναι καινούριο Ταμείο στο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) της Ε.Ε. 2014-2020, αλλά αφορά μια αύξηση στον προϋπολογισμό των Διαρθρωτικών Ταμείων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ) 2014-2020. Η απόφαση κατανομής των πόρων του REACT-EU μεταξύ του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ ανήκει στο κάθε κράτος-μέλος της Ε.Ε.
- Το REACT-EU αποτελεί νέο Θεματικό Στόχο στην περίοδο 2014-2020 (Θεματικός Στόχος 13) και όλα τα έργα που θα χρηματοδοτήσει θα πρέπει να περιληφθούν σε ξεχωριστό Άξονα Προτεραιότητας στο Πρόγραμμα και κάτω από μια επενδυτική προτεραιότητα με την ονομασία «*Στήριξη της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας της COVID-19 και προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας*».
- Το σύνολο των πόρων που θα λάβει η Κύπρος από το REACT-EU θα πρέπει να απορροφηθούν μέχρι τις 31/12/2023. Όπως συμβαίνει και με τα υπόλοιπα έργα της περιόδου 2014-2020, υπάρχει η δυνατότητα κάποια από τα έργα του REACT-EU να συνεχίσουν ως έργα-γέφυρα στην προγραμματική περίοδο 2021-2027.
- Δεν υπάρχουν ετήσιοι στόχοι απορρόφησης για το REACT-EU, οπότε η απορρόφηση θα αξιολογηθεί μόνο κατά το κλείσιμο του Προγράμματος στις 31/12/2023.
- Το ποσοστό συγχρηματοδότησης της Ε.Ε. για το REACT-EU μπορεί να φτάσει μέχρι και 100%.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες για το REACT-EU αφορούν την περίοδο από 01/02/2020 και έπειτα, ενώ είναι δυνατόν να συγχρηματοδοτηθούν και έργα που είχαν ολοκληρωθεί πριν από την τροποποίηση του Προγράμματος, αν η υλοποίησή τους άρχισε μετά την 01/02/2020.
- Δεν υπάρχει περιορισμός σχετικά με τη θεματική συγκέντρωση των πόρων του REACT-EU, ούτε για πλαίσιο επίδοσης, ούτε σχετική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα. Επίσης, δεν χρειάζεται να ληφθεί γνωμάτευση από το Τμήμα Περιβάλλοντος για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της τροποποίησης του Προγράμματος για αξιοποίηση των πόρων του REACT-EU.

3. Αντικείμενο της Τροποποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η παρούσα τροποποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος αφορά στα εξής σημεία:

- (α) Αύξηση του προϋπολογισμού του Προγράμματος κατά €20.889.114 (ΕΤΠΑ REACT-EU), λόγω των πρόσθετων πόρων που κατανεμήθηκαν στην Κύπρο από το REACT-EU για το έτος 2022.
- (β) Καθορισμός του ποσοστού της κοινοτικής συνεισφοράς για το ΕΤΠΑ REACT-EU στο 100%.

Αναλυτική περιγραφή των προτεινόμενων αλλαγών παρουσιάζεται στις Ενότητες 4 και 5 πιο κάτω.

4. Αναθεώρηση Χρηματοδοτικού Σχεδίου του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το πρόσθετο ποσό των **€20.889.114** που κατανέμεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα από την ετήσια κατανομή του REACT-EU για το έτος 2022, καθώς και η πρόνοια του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/2221 για 100% συγχρηματοδότηση των πόρων του REACT-EU, τροποποιούν το Χρηματοδοτικό Σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, όπως περιγράφεται αναλυτικά στους πίνακες χρηματοδότησης του Προγράμματος ([Παράρτημα 1](#)).

5. Αναθεώρηση του Άξονα Προτεραιότητας 8

5.1 Δείκτες και Κατηγορίες Παρέμβασης

Ο Άξονας Προτεραιότητας 8 «*Στήριξη των Επιχειρήσεων μέσω του ΕΤΠΑ REACT-EU*», συγχρηματοδοτείται εξολοκλήρου από το ΕΤΠΑ REACT-EU, μέσω της επενδυτικής προτεραιότητας 13i «*Στήριξη της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας της COVID-19 και προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας*».

(α) Κατηγορίες Παρέμβασης

Το ποσό των €20.889.114 θα προστεθεί στην υφιστάμενη κατηγορία παρέμβασης 001 «Γενική παραγωγική επένδυση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)», με αποτέλεσμα το ποσό της κατηγορίας παρέμβασης να αυξηθεί από €36.426.890 σε €57.316.004. Συνεπώς, η κατανομή των πόρων του Άξονα 8 ανά κατηγορία παρέμβασης διαμορφώνεται ως εξής:

Κατηγορία Παρέμβασης	Ποσό (€)
001. Γενική παραγωγική επένδυση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)	57.316.004
087. Προσαρμογή σε μέτρα για την κλιματική αλλαγή και πρόληψη και διαχείριση κινδύνων σχετικών με το κλίμα, π.χ. διάβρωση, πυρκαγιές, πλημμύρες, καταιγίδες και ξηρασία, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και συστημάτων και υποδομών διαχείρισης καταστροφών.	10.000.000

(β) Δείκτες Παρακολούθησης

Από την αύξηση στο ποσό της κατηγορίας παρέμβασης 001 «Γενική παραγωγική επένδυση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)» επηρεάζεται μόνο ο δείκτης εκρών CV22 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται με μη επιστρεπτέα οικονομική υποστήριξη για κεφάλαιο κίνησης (επιχορηγήσεις) ως απόκριση στην πανδημία COVID-19».

Συγκεκριμένα, με βάση πρόσφατες υπολογισμούς του Ενδιάμεσου Φορέα του σχετικού Σχεδίου Χορηγιών (Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) η μέση ενίσχυση ανά επιχείρηση εκτιμάται στις €3.100 περίπου. Ως αποτέλεσμα, η αύξηση στην κατανομή των πόρων κατά €20.889.114 σε συνδυασμό με την αναθεωρημένη εκτίμηση της μέσης ενίσχυσης ανά επιχείρηση αυξάνουν την τιμή στόχου του δείκτη CV22 για το έτος 2023 στις 18.500 επιχειρήσεις, όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

Κωδικός Δείκτη	Όνομα Δείκτη	Είδος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Βάσης (2019)	Τιμή Στόχος (2023)
CV22	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται με μη επιστρεπτέα οικονομική υποστήριξη για κεφάλαιο κίνησης (επιχορηγήσεις) ως απόκριση στην πανδημία COVID-19	Εκροών	Επιχειρήσεις	-	18.500

5.2 Διαμόρφωση των Αξόνων μετά την τροποποίηση

Άξονες Προτεραιότητας		Ταμείο	Θ.Σ.	Στήριξη της Ένωσης ΠΡΙΝ	Στήριξη της Ένωσης ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ
1	Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας	ΕΤΠΑ	1	87.500.000	87.500.000
			3	59.000.000	59.000.000
			4	11.348.500	11.348.500
			Σύνολο	157.848.500	157.848.500
2	Προώθηση της Χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών	ΕΤΠΑ	2	33.500.000	33.500.000
3A	Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και Διατήρηση του Περιβάλλοντος	ΕΤΠΑ	5	11.799.542	11.799.542
			6	14.000.000	14.000.000
			Σύνολο	25.799.542	25.799.542
4A	Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων και Υδάτινων Πόρων	ΤΣ	6	113.827.323	113.827.323
5	Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών και Μείωση Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα	ΤΣ	4	95.242.567	95.242.567
			7	34.255.000	34.255.000
			Σύνολο	129.497.567	129.497.567
6	Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη	ΕΤΠΑ	3	8.000.000	8.000.000
			4	16.250.000	16.250.000
			6	37.151.500	37.151.500
			9	15.000.000	15.000.000
			Σύνολο	76.401.500	76.401.500
8	Στήριξη των Επιχειρήσεων μέσω του ΕΤΠΑ REACT-EU	ΕΤΠΑ REACT-EU	13	46.426.890	67.316.004
7A	Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής ΕΤΠΑ	ΕΤΠΑ		6.349.018	6.349.018
7B	Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής Ταμείου Συνοχής	ΤΣ		15.531.302	15.531.302
	Σύνολο	ΕΤΠΑ		299.898.560	299.898.560
	Σύνολο	ΤΣ		258.856.192	258.856.192
	Σύνολο	ΕΤΠΑ REACT-EU		46.426.890	67.316.004
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			605.181.642	626.070.756

6. Οριζόντιες Αρχές

Με την προτεινόμενη τροποποίηση διασφαλίζεται η τήρηση των οριζόντιων αρχών, αφού δεν επηρεάζεται η εταιρική σχέση και η πολύ-επίπεδη διακυβέρνηση, η ισότητα των φύλων και μη διάκριση, και η αειφόρος ανάπτυξη.

7. Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης

Η παρούσα τροποποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος δεν προϋποθέτει οποιεσδήποτε αλλαγές στη Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης 2014-2020.

ΤΜΗΜΑ 3 ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

3.1 Χρηματοδοτικό κονδύλιο από κάθε ταμείο και ποσά για αποθεματικό επίδοσης

Πίνακας 17

	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	2022	Σύνολο	
			Κύρια κατανομή	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια κατανομή	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια κατανομή	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια κατανομή	Κύρια κατανομή	Κύρια κατανομή	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια κατανομή	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια κατανομή	Αποθεματικό επίδοσης	Συνολική Κατανομή	Συνολική Κατανομή	Κύρια κατανομή	Αποθεματικό επίδοσης
(1)	ΕΤΠΑ	Πιο αναπτυγμένες περιφέρειες	84.554.199	5.397.077	84.776.470	5.424.030	20.220.392	1.290.663	22.406.885	1.427.035	22.855.228	1.455.653	23.312.529	1.484.842	23.778.944	1.514.613	-	-	281.904.647	17.993.913
(2)		Σύνολο ΕΤΠΑ χωρίς REACT-EU	84.554.199	5.397.077	84.776.470	5.424.030	20.220.392	1.290.663	22.406.885	1.427.035	22.855.228	1.455.653	23.312.529	1.484.842	23.778.944	1.514.613	-	-	281.904.647	17.993.913
(3)	Ταμείο Συνοχής	Δεν Εφαρμόζε-ται	53.727.358	3.429.406	45.564.699	2.908.385	36.956.182	2.358.905	36.361.330	2.320.936	35.688.560	2.277.993	35.026.692	2.235.746	0	0	-	-	243.324.821	15.531.371
(4)	ΕΤΠΑ REACT-EU	Δεν Εφαρμόζε-ται	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46.426.890	20.889.114	67.316.004	-
(5)		Σύνολο REACT-EU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46.426.890	20.889.114	67.316.004	-
(6)	Γενικό Σύνολο	Σύνολο	138.281.557	8.826.483	130.341.169	8.332.415	57.176.574	3.649.568	58.768.215	3.747.971	58.543.788	3.733.646	58.339.221	3.720.588	23.778.944	1.514.613	46.426.890	20.889.114	592.545.472	33.525.284

3.2 Συνολική χρηματοδότηση ανά Ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση (σε ευρώ)

Πίνακας 18α: Σχέδιο χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης (Συνολικό επιλέξιμο ποσό ή επιλέξιμο δημόσιο κόστος)	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Ενδεικτική ανάλυση της εθνικής συμμετοχής		Συνολική χρηματοδότηση	Ποσοστό συγχρηματοδότησης	Ενημερωτικά Συνεισφορά ΕΤΕπ	Κύρια κατανομή (συνολική χρηματοδότηση μείον το αποθεματικό επίδοσης)		Αποθεματικό επίδοσης		Ποσό του αποθεματικού επίδοσης ως ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης (ιβ) = (ι)/(α) * 100
						Εθνική δημόσια χρηματοδότηση	Εθνική ιδιωτική χρηματοδότηση ⁽¹⁾				Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή ¹	
				(α)	(β) = (γ)+(δ)	(γ)	(δ)	(ε) = (Α) + (Β)	(στ) = (α)/(ε) ⁽²⁾	(ζ)	(η) = (α)-(ι)	(θ) = (β)-(ια)	(ι)	(ια) = (β) * [(ι)/(α)]	
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	157.848.500	27.855.618	27.855.618	0	185.704.118	85%		156.588.500	27.633.265	1.260.000	222.353	0,80%
2	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	33.500.000	5.911.765	5.911.765	0	39.411.765	85%		31.490.000	5.557.059	2.010.000	354.706	6,00%
3Α	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	25.799.542	4.552.861	4.552.861	0	30.352.403	85%		23.996.339	4.234.649	1.803.203	318.212	6,99%
4Α	Ταμείο Συνοχής	Δεν εφαρμόζεται	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	113.827.323	20.087.175	20.087.175	0	133.914.498	85%		106.811.308	18.849.055	7.016.015	1.238.120	6,16%
5	Ταμείο Συνοχής	Δεν εφαρμόζεται	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	129.497.567	22.852.512	22.852.512	0	152.350.079	85%		120.982.211	21.349.802	8.515.356	1.502.710	6,58%
6	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	76.401.500	13.482.618	13.482.618	0	89.884.118	85%		63.480.790	11.202.493	12.920.710	2.280.125	16,91%
7Α	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	6.349.018	1.120.415	1.120.415	0	7.469.433	85%		6.349.018	1.120.415	-	-	-
7Β	Ταμείο Συνοχής	Δεν εφαρμόζεται	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	15.531.302	2.740.818	2.740.818	0	18.272.120	85%		15.531.302	2.740.818	-	-	-
8	ΕΤΠΑ REACT-EU	Δεν εφαρμόζεται	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	67.316.004	0	0	0	67.316.004	100%		67.316.004	0	-	-	-
Σύνολο	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	299.898.560	52.923.277	52.923.277	0	352.821.837	85%		281.904.647	49.747.882	17.993.913	3.175.396	6,00%
Σύνολο	Ταμείο Συνοχής	Δεν εφαρμόζεται	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	258.856.192	45.680.505	45.680.505	0	304.536.697	85%		243.324.821	42.939.675	15.531.371	2.740.830	6,00%
Σύνολο	ΕΤΠΑ REACT-EU	Δεν εφαρμόζεται	Επιλέξιμο δημόσιο κόστος	67.316.004	0	0	0	67.316.004	100%		67.316.004	0	-	-	-
Γενικό Σύνολο				626.070.756	98.603.782	98.603.782	0	724.674.538			592.545.472	92.687.556	33.525.284	5.916.226	

(1) Συμπληρώνεται μόνο όταν οι άξονες προτεραιότητας εκφράζονται ως συνολικό κόστος.

(2) Το ποσοστό αυτό μπορεί να στρογγυλοποιηθεί στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό στον πίνακα. Το ακριβές ποσοστό που χρησιμοποιείται για την επιστροφή πληρωμών είναι ο λόγος (στ).

¹ Η εθνική συμμετοχή διαιρείται κατ' αναλογία μεταξύ της κύριας χρηματοδότησης και του αποθεματικού επίδοσης.